

De grenzen

De grens trok literatoren met een pedagogische inslag naar Gendringen. Jan Ligthart liet zijn beroemde boek Een Zomervacantie bij de Grenzen in het Gendringse afspeelen. Ligthart, de schrijver van o.a. Ot en Sien is er geweest in een tijd toen de tram er nog naar toe reed. Tussen Gendringen en Megchelen rest vlakbij de Aa- strang nog een torentje dat elk jaar door afbrokkeling kleiner wordt.

Ligthart treurde niet om het verval van de Swaanenburg, die in 1900 door de erven uit geldgebrek was geveild. De bouwval herinnerde aan de tijd dat de adel de boeren en burgers van Gendringen uitbuitte. Het gewone volk leed onder de twisten tussen de Heren van Ulft en Bergh. De Swaanen was bezit van de heeren van Ulft, waardoor Gendringen als eigendom van Bergh vaak in de vuurlinie kwam te liggen. ‘Sic transit gloria mundi’ (Alzoo vergaat ’s werelds grootheid) zei vader plechtig in het boek.

In een modernere tijd schreef de in de 70 - er jaren in Varselder woonachtige schrijver Guus Kuijer ‘Een gat in de grens’. Zelf zei hij erover tegen journalist Wim van de Louw: “Er moest in mijn verhaal sprake zijn van een grens. Ik ken de streek rond Doetinchem tamelijk goed. Daarom heb ik het verhaal gesitueerd in De Achterhoek. Het is natuurlijk niet toevallig dat het boek zich afspeelt in De Achterhoek. Ik heb jaren in Oost-Gelderland gewoond. De Achterhoek leende zich goed voor mijn verhaal, als achtergrond, Verder had het verhaal net zo goed op de grens in Groningen kunnen spelen. De problematiek van het boek is veel belangrijker dan de band met de werkelijkheid.” Het boek gaat over van huis weggelopen kinderen, een onderwerp dat in de jaren zeventig erg actueel was.

Hans Mellendijk